

Mag. Nada Nedeljko,
Zavod RS za šolstvo

Delavnica

Učiteljevo učenje iz strokovnih virov

Uvod

Učitelj je v času svojega dolgoletnega službovanja pogosto postavljen pred spremenjene zahteve v družbi znanja in s tem pred odgovornost za razvoj in poglede naše mlajše oziroma prihodnje generacije. Tok sprememb, ki ga narekuje spreminjajoča se družba ter z njo vedno nove generacije otrok, od učitelja terja pridobivanje novih znanj za uspešno najdenje v novih, kompleksnih in nepredvidenih situacijah, za ustvarjanje učinkovitih učnih in vzgojnih okolij, za preoblikovanje široko teoretskega znanja v nove učne in vzgojne situacije. Pridobivanje novih znanj lahko poteka na različne načine, učenje iz strokovnih virov zagotovo lahko prištevamo med nje.

Delavnica Učiteljevo učenje iz strokovnih virov

Delavnica *Učiteljevo učenje iz strokovnih virov* je bila ponujena z namenom spodbujanja učiteljev ekspertov k raziskovanju lastne pedagoške prakse s pomočjo učenja iz različnih virov s temeljnim ciljem razvijati strokovno rast. Ob poznavanju podatkov iz razreda in ob pomoči različnih virov lahko učitelji raziskujejo in presoja lastno pedagoško prakso ter se na podlagi ugotovitev odločajo za nove/drugačne pristope, ki vodijo k uspešnemu poučevanju in učenju.

Udeležencem so bile v okviru delavnice ponujene tri naloge, in sicer učenje ob branju članka, učenje ob branju plakatov ter učenje ob ogledu videoposnetka.

NALOGA A – KAKO BRATI ZNANSTVENE ČLANKE?

Pred vami je članek ***Glas učenca in formativno spremljanje*** (Vir: Holcar Brunauer, A., Kregar, S. (2019). Vzgoja in izobraževanje, 50, 2–3, str. 9–14). Članka ne berite v celoti, ampak najprej pogledajte podnaslove, preglednice, izveček, sklep. Sklep preberite sistematično in si odgovorite na nekatera temeljna vprašanja: *O čem govori raziskava? Kako je bila izpeljana? Kakšni so rezultati in sklepi? Katera so nova spoznanja?*

Nova ideja / spoznanje je (zapišite): _____

*Če se vam zdi članek zanimiv, ga sedaj preberite v celoti.

Slika 1: Izsek iz dnevnika k nalogi A.

Naloga A ***Kako brati znanstvene članke*** nagovarjala k branju članka po priporočeni bralni strategiji. Bralec v članku spozna nekatere ugotovitve mednarodnega projekta Erasmus+ Glas učenca – MOST do učenja, ki temeljijo na slovenski šolski praksi. Uporabnost članka, kaj je prenosljivo in kaj je vredno v svoji praksi raziskati in presoditi, so prav gotovo ugotovitve projekta, ki kažejo, da so učenci, ki imajo možnost soustvarjati učni proces, bolj motivirani za delo, imajo večjo samozavest, prevzemajo več odgovornosti za lastno učenje, hkrati s tem pa razvijajo boljši odnos s sošolci in učitelji (Holcar Brunauer, A., Kregar, S., 2019).

NALOGA B – VIDEOPOSNETEK: DYLAN WILIAM POVRATNA INFORMACIJA (PI) / FEEDBACK ON LEARNING

Oglejte si posnetek na povezavi <https://youtu.be/x5dV7bFnqFc>. Po ogledu med spodaj zapisanimi trditvami **obkrožite** tiste, ki predstavljajo uspešne povratne informacije (UPI) ali so posledica UPI, ter **prečrtajte** tiste, ki predstavljajo neuspešne povratne informacije (NPI) ali so posledica NPI oz. takšne, za katero bi bilo bolje, da se jih izognete.

Trditve:

<i>naravnana na osebnost</i>	<i>daje možnost primerjave med učenci</i>	naravnana na nalogo
<i>spodbuja razmišljanje</i>	<i>si najboljši/najslabši v razredu</i>	prepričan si, da ti bo uspelo
<i>spodbuja čustven odziv</i>	<i>reakcija je zaščititi svojo osebnost</i>	»sem raje len kot neumen«
jasno pove, kaj ali/in kako naj naredim		

*Rešitev: Učinkovite PI so zapisane v poravnem tisku.

Slika 2. Izsek iz dnevnika k nalogi B.

Naloga B nagovarja k ogledu videoposnetka **Povratna informacija**, avtorja Dylana Wiliama. Posnetek je dostopen na svetovnem spletu, za potrebe študijskega srečanja učiteljev smo posnetku dodali slovenski prevod v podnapisih. Avtor v videoposnetku razkriva vrednost učinkovite povratne informacije, ki vpliva na motivacijo za delo in učenje. Uporabnost posnetka za učenje učiteljev ekspertov je v prepoznavanju in

ločevanju učinkovite povratne informacije (naravnana je na nalogo, usmerja/potiska v razmišljanje in hkrati opogumlja) od neučinkovite (naravnana na osebnost, daje možnosti primerjave med učenci, spodbuja čustven odziv in reakcija prejemnika po zaščiti lastne osebnosti) ter v podpori pri samopresoji ravnanja oz. podajanja povratnih informacij v lastni pedagoški praksi.

NALOGA C – TIHI POGOVOR

Pred vami so trije plakati, ki predstavljajo dejavnike, ki pozitivno vplivajo na motivacijo učencev za učenje. Izberite vsaj en dejavnik, ki ga najpogosteje uporabljate pri pouku, ter vsaj en dejavnik, ki vam bo v izziv v prihajajočem šolskem letu. Zapišite.

- Uporabljam že: _____
- Uvedel bom: _____

Slika 3: Izsek iz dnevnika k nalogi C.

Naloga C **Tihi pogovor** nagovarja k učenju ob branju informacij na plakatih ter k razbiranju dejavnikov, ki vplivajo na motivacijo za učenje in delo. Udeležencem so bili ponujeni trije plakati: plakat *Glas učenca in Učenje narediti vidno*, ki razkriva spoznanja pridobljena s pomočjo raziskav in je nastal v času mednarodnega projekta Erasmus+ Glas učenca – MOST do učenja, plakat *Šola za 21. stoletje*, ki predstavlja učenca in učitelja v sodobni šoli in hitro spreminjajoči se

družbi ter plakat *Glas učenca*, ki predstavlja model formativnega spremljanja za krepitev glasu učenca. Uporabnost plakatov za učenje je predvsem v tem, da bralec prepozna sporočilo posameznega plakata ter njihovo medsebojno navezanost; torej znanstvena spoznanja s spoznanji, pridobljenimi iz prakse slovenskih osnovnih šol. Prav tako pa naloga bralca nagovarja k samoevalvaciji o uporabi zapisanih dejavnikov v lastni pedagoški praksi.

Plakat 1: Glas učenca

Sklep

Delavnica *Učiteljevo učenje iz strokovnih virov* je udeležencem omogočila učne priložnosti za individualno učenje ter za deljenje spoznanj v skupini, hkrati pa jim je nakazovala pristope za uspešno reševanje izzivov, problemov ter dilem pri vsakodnevnem delu v razredu. Uporabnost različnih virov, kaj je prenosljivo in kaj je vredno v svoji praksi raziskati in presoditi, lahko prepozna uporabnik le tako, da jih v lastni pedagoški praksi tudi preskusi.

Viri:

- Glas učenca in učenje narediti vidno: povezave med raziskavami* (2016). Interno gradivo mednarodnega projekta Erasmus+ Glas učenca – most do učenja.
- Hattie, J. (2018). *Vidno učenje za učitelje: Maksimiranje učinka na učenje*. Griže: Svetovalno-izobraževalni center MI.
- Holcar Brunauer, A., Kregar, S. (2019). Glas učenca in formativno spremljanje, *Vzgoja in izobraževanje*, 50 (2–3), str. 9–14.
- Lesničar, B. idr. (2017). *Učitelji, raziskovalci lastne prakse: poučevanje in učenje s pomočjo dokazov in znanstvenih raziskav*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- William, D. (2016). Povratna informacija (PI)/Feedback on learning. Pridobljeno 15. 5. 2019 s <https://www.youtube.com/watch?v=n7Ox5aoZ4ww>.